

**Studiehandleiding Integrale opgave BE
In samenwerking met Gemeente Breda en Stadslab
Breda
Integraal plan**

VIA BREDA

Herontwikkeling van Havenkwartier en CSM terrein
'Meest duurzame stadsdeel van Europa'

Academie slm

Opleiding(en) Built Environment: MOB, RO, UD

Docenten: Loek Hellebrekers, Joost Verburg, Menno Slijboom

Studiejaar 2018 -2019

Studiejaar: 3

Aantal ec: 2

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. inleiding	3
1.2. Centrale ambitie voor CSM terrein en Havenkwartier	4
1.3. Inhoud	4
2. Werkwijze	7
2.1. Aanwezigheid	7
2.2. Programma & Planning	7
2.3. Begeleiding	8
2.4. Organisatie/Rooster	8
2.5. Cumlaude	9
3. Studielasting	10
4. Toetsing en beoordeling	11
4.1. Wijze van toetsing (vorm)	11
4.2. Beoordelingscriteria	11
4.3. Feedback	12
4.4. Herkansing	12
5. Evaluatie cursus	13

1. Inleiding

1.1. *inleiding*

Ruimtelijke opgaven worden steeds complexer: meer partijen zijn betrokken, meer afwegingen spelen een rol en er is ook steeds meer data beschikbaar waarop beslissingen gebaseerd kunnen worden. Omdat we steeds meer binnen het stedelijk gebied aan het (her)ontwikkelen zijn, spelen brede maatschappelijke opgaven ook een nadrukkelijke rol. Complexe opgaven vergen dan ook een multidisciplinaire aanpak. Samenwerking, met voldoende aandacht voor elke discipline, is de sleutel tot succes.

De rol van dergelijk multidisciplinaire teams in dit proces is steeds vaker sturend en initiërend. Dergelijke teams worden in een beginstadium van het proces gevraagd visie te ontwikkelen voor een bepaald gebied zodat inzichtelijk wordt welke kansen en mogelijkheden er liggen voor een locatie. Kort gezegd onderzoeken zij wat nu precies de opgave is voor een specifiek gebied. Een kritische en onderzoekende houding en het kunnen ontwikkelen van een eigen mening/opinie is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Door met een open en creatieve blik te onderzoeken en een beetje 'out of the box' denken kunnen zij een visie (integraal plan) opstellen waarin zij een bijdrage leveren aan de duurzaamheid en de leefbaarheid van een specifiek gebied, de wijk en de stad.

In deze workshop gaan jullie aan de slag met een opgave voor het centrum van Breda. Het Centrum bestaat uit de stadsdelen gevormd door de 'huidige' binnenstad en de ontwikkelingen rondom Via Breda. Via Breda is de projectnaam voor de ontwikkeling van de Spoorzone in het centrum van Breda. Op een oppervlakte van 160 hectare verrijst een nieuw stadsdeel, naast de historische binnenstad van Breda. Tezamen vormen zij de 'nieuwe' binnenstad van Breda. Een samenhangende ontwikkeling van de binnenstad en Via Breda is zowel van belang voor de versterking van de positie van Breda als centrumstad in de (Eu)regio, als voor de stad zelf.

Voor de integrale opgave gaan we ons concentreren op een deel van Via Breda. De integrale opgave beslaat het gebied van het Havenkwartier en het CSM terrein met hiertussen de Mark als ruimtelijke drager en verbinder van deze twee gebieden.

1.2. Centrale ambitie voor CSM terrein en Havenkwartier

Het doel van de transformatie is om in ongeveer twintig jaar tijd en in nauwe samenwerking met de betrokken eigenaren, marktpartijen en bewoners, een nieuw stadsdeel tot stand te brengen. In dit stadsdeel zal door een mix van functies een duurzaam, attractief en levendig gebied moeten ontstaan, met een hoge ruimtelijke kwaliteit en goed bereikbaar voor alle vormen van vervoer.

Deelvragen hierbij zijn:

1. Hoe kunnen het CSM terrein en het Havenkwartier een bijdrage leveren aan de regionale en internationale positionering van Breda?
2. Hoe kunnen het CSM terrein en het Havenkwartier een bijdrage leveren aan vitale en inclusieve stad?
3. Hoe kunnen het CSM terrein en het Havenkwartier een bijdrage leveren aan de transitieopgaven rondom Mobiliteit, Energie en circulaire economie?
4. Hoe kunnen het CSM terrein en het Havenkwartier een bijdrage leveren aan een duurzame stad en klimaat adaptatie?
5. Hoe kan de Mark als centrale en ecologische drager van het gebied fungeren?
6. Hoe kunnen het CSM terrein en het Havenkwartier koploper worden in verdere digitalisering en technologische oplossingen en de ontwikkeling van een 'Smart City'?

Met andere woorden hoe kunnen het CSM terrein en het Havenkwartier zich ontwikkelen tot het meest duurzame stadsdeel van Europa?

1.3. Inhoud

Voor deze integrale hebben we een samenwerking georganiseerd met de Gemeente Breda en Het Stadslab Breda. Het Stadslab Breda verbindt professionals uit de stad aan (particuliere) initiatieven vanuit de stad om deze ideeën een stap verder te helpen. Daarnaast heeft het Stadslab een initiërende rol in maatschappelijke relevante opgaven en levert indien nodig een bijdrage aan complexe stedelijke vraagstukken. Dit doet zij vooral door mensen vanuit het eigen netwerk in te zetten.

Breda University is een van de partners in dit Stadslab. De gemeente Breda heeft het Stadslab Breda gevraagd een actieve bijdrage te leveren aan diverse opgaven uit de stad.

Hackathon Stadslab

Het Stadslab Breda wil voor de nieuwe omgevingsvisie voor de stad Breda een hackathon organiseren waarin bewoners, stakeholders en betrokkenen uit de stad zich buigen over een (integrale) opgave voor de stad. Een hackathon is een 'pressure cooker' waarin verschillende teams in een korte periode antwoord proberen te geven op een complex vraagstuk. De uitkomsten van deze hackathon zijn vooral gericht op innovatie en nieuwe inzichten waarbij integraliteit een belangrijke rol speelt. Een hackathon heeft als voordeel dat in een korte tijd toegewerkt wordt naar een resultaat. Ter inspiratie en input voor deze hackathon worden jullie studenten gevraagd middels jullie eigen hackathon een bijdrage te leveren onder begeleiding van experts vanuit Breda en het Stadslab Breda.

Na afloop van de integrale opgave hebben jullie niet alleen een inspirerende visie gemaakt voor het gebied. Jullie zijn ook in staat je 'eigen' rol en de rol van andere disciplines in het werkveld te begrijpen en te benutten voor het opstellen van een dergelijk integraal plan. Daarnaast zijn jullie in staat om in een zeer korte tijd, een pressure cooker, te komen tot een visie voor een specifiek gebied.

Van maandag tot en met donderdag worden jullie geacht om van 09:00 tot 18:00 aanwezig te zijn op Breda University off Applied Sciences.

In deze periode gaan jullie stapsgewijs en in multidisciplinaire groepen een visie maken voor het CSM terrein en het Havenkwartier. De focus voor de integrale opgave ligt op de bovenstaande deelvragen die bepalend zijn voor de lange termijn ontwikkeling van dit gebied. Elke groep krijgt tenminste twee deelvragen toegewezen. Voor elk van de deelvragen zijn er specialisten beschikbaar die jullie kunnen helpen en coachen om antwoord te geven op deze deelvragen.

Vervolgens kan ook onderzocht worden hoe oplossingen op een van de deelvragen effect hebben of oplossingen bieden op een van de andere thema's. **Deze synergie vormt de kern van het integraal werken en denken dat noodzakelijk is voor het oplossen van de opgaven van de stad.**

- Dag 1; Verkenning, inspiratie en ideeën per deelvraag
- Dag 2; Eerste visie en samenvoegen deelvragen; Synergie 1
- Dag 3; Verdiepen; Integreren mogelijke kennis vanuit andere deelvragen; Synergie 2
- Dag 4; Afronden en presenteren

Presentatie eindproduct

Het gaat in deze workshop dus niet om het maken van uitgebreide schriftelijke onderbouwing maar juist om inspirerende visie en verbanden te leggen tussen de verschillende deelvragen. Hoe kunnen jullie een integraal antwoord geven op deze deelvragen. We zijn op zoek naar 'High Impact'

Jullie eindproduct bestaat uit twee onderdelen.

- Een (social) media uiting met:
 - 3D visualisatie totale gebied
 - 3D visualisatie op ooghoogte
- Een korte digitale presentatie als onderbouwing
 - Plankaart
 - De Synergie tussen deelvragen; mate van integraliteit
 - Kwalitatieve en/of kwantitatieve onderbouwing
 - Aanbeveling en advies voor de stad Breda

Elke groep zal een pitch houden voor de Gemeente Breda om met hun plan het Havenkwartier en CSM terrein tot het meest duurzame stadsdeel te maken van Europa.

2. Werkwijze

2.1. Aanwezigheid

De studiebelasting van de workshop staat gelijk aan 2 studiepunten. Dit betekent dat er van jullie meer dan 40 uur inbreng verwacht wordt in de workshop. Deze uren zijn verdeeld over 4 dagen. De workshopdagen beginnen om 09:00 uur en eindigen om 18:00 uur. Het is de bedoeling met deze werkvorm zo concreet mogelijk een praktijksituatie na te bootsen.

Het is van groot belang dat jullie deze vier dagen aanwezig zijn en gecommitteerd zijn aan de jullie groep. Met andere woorden neem verantwoordelijkheid voor jezelf en voor je groep. Afwezigheid betekent dat er een aanvullende opdracht gedaan dient te worden.

2.2. Programma & Planning

Dag 1

- Introductie opgave; BUas en Gemeente Breda op Campus Breda University of Applied Sciences
- Experts en coaches, stellen zich voor met een korte pitch op inhoud
- Sessie met Coach (via Stadslab)
 - Per deelvraag 1 coach/expert
- Analyse en verzamelen informatie
 - Per deelvraag 1 subgroep
- Zoeken internationale referenties en bouwstenen per deelvraag
- Eerste toekomstschets gebied
- Korte pitch concept/aanpak aan begeleiders (en evt. Coaches)

Dag 2

- Opstellen eerste visie
- Synergie tussen de twee deelvragen.
- Sessie met Coach (Stadslab)
- Kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing
- (Grove) collage
- Eerste toekomstschets gebied
- Presentatie

Dag 3

- Presentatie/groepen bezoeken elkaar
- Verdiepen visie

- Begeleiding van Coaches/experts
- Synergie zoeken met andere deelvragen.
- Kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing
- Voorbereiden eindproducten & Presentatie

Dag 4

- Afronden producten
- Presentatie en advies aan Gemeente Breda (in aanwezigheid van coaches Stadslab en begeleiders)
- Afronding/jurering Synergie zoeken met andere deelvragen.
- Borrel

2.3. Begeleiding

Werkwijze

Tijdens de workshop werken jullie in gemengde, multidisciplinaire teams aan de opdracht. Voor de begeleiding kunnen jullie terugvallen op docenten van alle disciplines. Deze zullen jullie inhoudelijk bij staan. Ook zullen jullie tijdens de intervisie op de eerste dag te horen krijgen wat jullie belangrijkste sterke punten zijn en wat jullie verbeterpunten zijn. Op de tweede dag na de pitch volgt de beoordeling.

Bereikbaarheid

De workshop wordt begeleid door drie docenten:

Menno Slijboom: Slijboom.m@buas.nl,

Loek Hellebrekers: Hellebrekers.L@buas.nl,

Joost Verburg Verburg.J@buas.nl

De drie begeleiders zullen tijdens de workshop het grootste deel van de tijd rondlopen en zullen anders op hun kamers te vinden zijn.

2.4 Organisatie/Rooster

De **workshopdagen**, vinden plaats in groepen van ongeveer 9 studenten, waarin in principe van elke discipline (mobiliteit, urban design, ruimtelijke ordening & planologie) 3 studenten aanwezig zijn. (De groepsindeling wordt tijdens de het introcollege bepaald).

Dag1: maandag 1 juli 9.00 tot 18.00 uur

Dag2: dinsdag 2 juli 9.00 tot 18.00 uur

Dag3: woensdag 3 juli 9.00 tot 18.00 uur

Dag4: Donderdag 4 juli 9.00 tot 18.00 uur

Op de laatste dag zullen de eindpresentaties gehouden worden in het Elektron en MotMot. Naast de begeleiders en coaches zullen ook vertegenwoordigers van de gemeente Breda aanwezig zijn om de plannen in ontvangst te nemen met als afsluiting een borrel.

2.5. Cumlaude

Op Cumlaude, onder studiematerialen, vind je alle informatie over de cursus (waaronder deze studiehandleiding). Daarnaast staan op Cumlaude de belangrijkste documenten die je ter voorbereiding gaat gebruiken.

Ter voorbereiding is er op Cumlaude literatuur beschikbaar of zijn er links naar websites en of achtergrond informatie. Jullie worden verwacht ter voorbereiding deze informatie bestudeerd te hebben zodat jullie vlot van start kunnen.

3. Studielast

Voor deelname aan de workshop BE is rekening gehouden met een inbreng van ruim 40 uur per student.

4. Toetsing en beoordeling

4.1. Wijze van toetsing (vorm)

Om de workshop met succes af te sluiten moet je aan de volgende voorwaarden hebben voldaan:

1 Actieve deelname aan de workshopdagen

Tijdens de workshopdagen komt jullie gezamenlijke product tot stand. Een actieve inbreng van eenieder is noodzakelijk om tot een goed tussen- en eindproduct te komen. Aan het eind elke workshopdag zullen de docenten beoordelen of dit voldoende gelukt is

2 Presentatie pitch

Op basis van de mondelinge en fysieke presentaties van de pitches zal er een winnaar bekend gemaakt worden. Het is dus de bedoeling dat je een enthousiaste en wervende presentatie geeft van je ideeën. Het meest belangrijke is natuurlijk de kwaliteit van het idee. De criteria waarop beoordeeld worden staan in paragraaf 5.2 vermeld. De fysieke presentatie van de pitch bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- Een (social) media uiting met:
 - 3D visualisatie totale gebied
 - 3D visualisatie op ooghoogte
- Een korte digitale presentatie als onderbouwing
 - Plankaart
 - De Synergie tussen deelvragen; mate van integraliteit
 - Kwalitatieve en/of kwantitatieve onderbouwing
 - Aanbeveling en advies voor de stad Breda

4.2. Beoordelingscriteria

Jullie eindplannen zullen aan de hand van de volgende criteria beoordeeld worden:

- Mate van Integraliteit en synergie: Hoe levert jullie plan een bijdrage aan de verschillende deelvragen en ontstaat er synergie tussen de verschillende onderdelen van jullie plan. Hoe bieden deze onderdelen een oplossing voor meerdere deelvragen.
- Innovatief gehalte: In hoeverre zijn jullie plannen vernieuwend en leiden ze tot nieuwe inzichten en adviezen voor de gemeente Breda.

- Duurzaamheid: toekomstbestendig, klimaat adaptief en klimaat/energie
- Esthetiek: ruimtelijke kwaliteit, visueel aantrekkelijk, heldere structuur
- Haalbaarheid: politiek, economisch, maatschappelijk en ruimtelijk

4.3. Feedback

Tijdens de workshopdagen is er aan het eind van de dag een presentatie van het groepsproduct en ontvangen jullie feedback. Gedurende de dag zijn de begeleidend docenten beschikbaar voor gevraagd en ongevraagd advies over jullie plannen en ideeën.

4.4. Herkansing

Voor eenieder die op een van de workshopdagen geveld is door ziekte of een andere geldige reden heeft voor afwezigheid dient er een vervangende opdracht gemaakt te worden. Studenten die meer dan 1 dagdeel afwezig zijn of ongeldig afwezig zijn, onvoldoende inzet tonen en of meeliften op het werk van anderen gelden dezelfde voorwaarden.

In de vervangende opdracht doorloop je **individueel** alle 4 stappen en maak je de bijbehorende deelproducten, zoals noodzakelijk (en toepasbaar) vanuit je eigen discipline. Op basis hiervan schrijf je een onderbouwing en stel je een eindrapportage samen.

5. Evaluatie cursus

De workshop wordt net als alle curriculumonderdelen geëvalueerd. Daarnaast is er tijdens de workshop alle ruimte voor het geven van verbetertips aan de begeleiders.